

ВАГОМІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

*Тверська Я.М., аспірант
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»*

Актуальність даної теми полягає в необхідності постійної модернізації систем управління соціально-економічними системами, стабілізації розвитку сучасного виробництва, встановлення ефективного конкурентного середовища на національному ринку шляхом створення сприятливого інвестиційного забезпечення задля ефективного функціонування українських підприємств.

Сучасні мінливі політичні умови сприяють зміні суспільних поглядів, інтересів та моральних цінностей. Через це актуальним є питання своєчасної зміни систем управління підприємствами задля того, щоб створювані блага відповідали сучасним реаліям. Також важливим є створення сприятливої атмосфери для налагодженої роботи працівників шляхом індивідуального підходу, адже з кожним роком методи, в першу чергу, мотивації та контролю робітників змінюються. Серед не менш важливих аспектів діяльності соціально-економічних систем: раціональне використання ресурсів, визначення оптимальних обсягів виробництва, підвищення попиту, улагодження конфліктів між працівниками, оцінка конкурентоспроможності та інші проблемні питання вдосконалення діяльності підприємств.

Конкуренцією називають процес економічної боротьби та суперництва між підприємцями за отримання максимально можливого прибутку, за найефективніші умови виробництва та збуту товарів і послуг. При монополії конкуренція майже відсутня, адже фірма-монополіст володіє стійкою позицією на ринку, що негативно впливає на якість товарів, рівень надання послуг та цінову політику. Однак не можна оцінювати наслідки конкуренції тільки як позитивні [1]. Через те, що продавці неякісних товарів, намагаючись заволодіти певною часткою ринку, активно просувають його за допомогою реклами та інших засобів, попит на їх продукцію збільшується. Виникає ситуація асиметричної інформації на ринку, коли конкуруючі фірми замість того, щоб заохочувати споживачів модернізованими товарами, зниженням цін, підвищенням якості, починають надавати недостовірну інформацію щодо товарів, які реалізують.

З метою стимулювання виробництва якісних товарів, яких потребують споживачі, розвитку технологій, урівноваження ринкових цін, діяльність Антимонопольного комітету України спрямована на забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності, що здійснюється на підставі законодавства про захист економічної конкуренції [2].

Обласні територіальні відділення Антимонопольного комітету України вживають заходи щодо ліквідації таких видів порушень, як зловживання монопольним (домінуючим) становищем, антиконкурентні дії органів влади та органів місцевого самоврядування, антиконкурентні узгоджені дії, недобросовісна конкуренція. Економічний ефект від припинення таких порушень збільшується з кожним роком.

Однією з найважливіших властивостей кожної соціально-економічної системи є адаптивність до змін у зовнішньому середовищі. Адже на ефективність функціонування підприємств неодмінно впливають випадкові фактори, на які треба своєчасно реагувати. Саме тому постійний розвиток соціально-економічних систем є запорукою їх успіху.

Проте треба враховувати, що зміни на підприємстві вимагають фінансових витрат, а отже виникає необхідність створити стратегію залучення інвестицій.

Можливості для модернізації соціально-економічних систем мають змогу надавати транснаціональні корпорації (далі – ТНК) через прямі іноземні інвестиції (далі – ПІІ) у власні філії в інших країнах.

Приплив ПІІ має позитивний вплив як на економіку в цілому, так і на рівень життя населення. Так, згідно з даними Міністерства фінансів України, обсяг ПІІ в Україну в 2014 р. зменшився на 92,7 % порівняно з 2013 р. [3], це відповідно негативно відбилося на рівні ВВП, який у 2014 р. скоротився на 28,1 % порівняно з попереднім роком [4], та на рівень безробіття, що збільшився з 7,7 % у 2013 р. до 9,7 % у 2014 р. [5].

Починаючи з 2015 р. динаміка цих показників стає вже позитивною. Головна причина несприятливих змін – економіко-політична нестабільність України, починаючи з 2013 р. Тобто відтік ПІІ є першопричиною для уповільнення темпів розвитку національної економіки та погіршення рівня життя населення в цілому.

Попередня статистика за 2017 р. не надає повного уявлення про очікувані економічні зміни, проте прогнози невтішні.

А це означає, що ефективне функціонування національних соціально-економічних систем під загрозою.

Як висновок, можна сміливо стверджувати, що Україні необхідно створити сприятливий інвестиційний клімат шляхом стабілізації, в першу чергу, політичного становища для того, щоб забезпечити постійний розвиток соціально-економічних систем за допомогою капіталу ТНК.

У свою чергу, підприємства мають слідкувати за змінами зовнішнього середовища та своєчасно впроваджувати нові системи управління. Тільки за таких умов функціонування національних соціально-економічних систем буде ефективним.

Література:

1. Архиреев С.И. Конкурентная среда предприятий: международный аспект / С.И. Архиреев, Т.А. Дяченко // Наукові записки Харківського економіко-правового університету. – Х. : ХЕПУ, 2005. – № 2(3). – С. 117-122
2. Організаційно-правові засади діяльності Антимонопольного комітету України / Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/84306>. – Заголовок з екрану.
3. Прямые иностранные инвестиции в Украине с 2002 по 2017 годы / Финансовый портал Минфин [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://index.minfin.com.ua/index/fdi>. – Заглавие с экрана.
4. Динамика ВВП Украины с 2002 по 2016 годы / Финансовый портал Минфин [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp>. – Заглавие с экрана.
5. Уровень безработицы в Украине с 2000 по 2017 гг. / Финансовый портал Минфин [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://index.minfin.com.ua/people/unemploy.php>. – Заглавие с экрана.